

DÁNYI SZÉCHENYI ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA

HAT-17-01 - HATÁRTALANUL!
HATÁRTALANUL pályázat

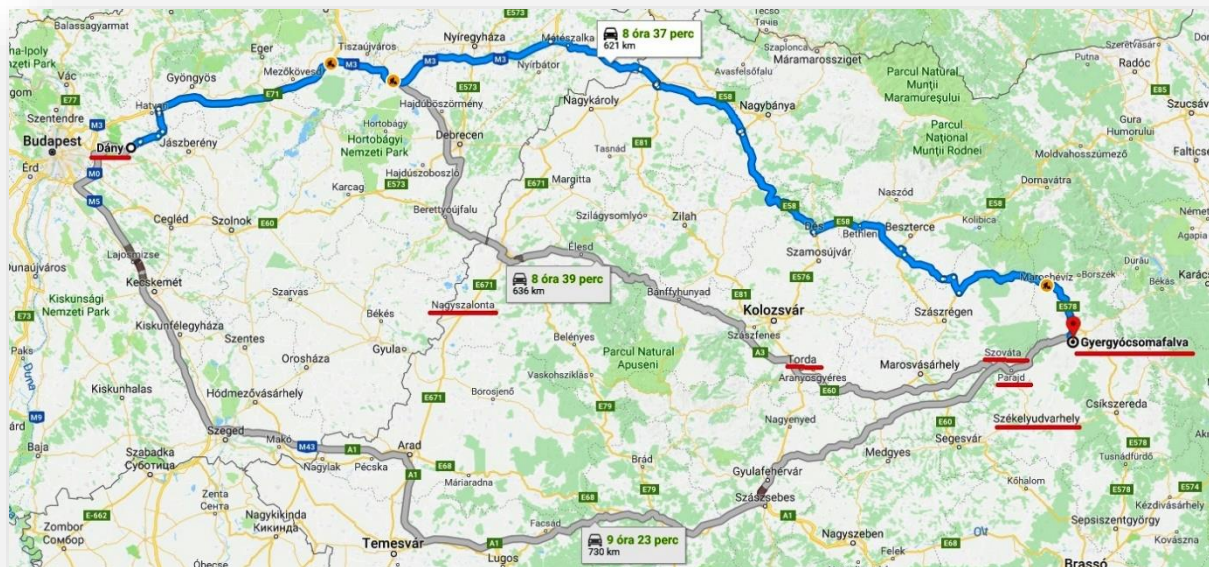
**„Tanulmányi kirándulás
Székelyföldre”**

2018. május 9 – 13.

Határtalanul!

2018.05.09-13.

Intézményünk a Dányi Széchenyi István Általános sikeresen pályázott a határon túli tanulmányi kirándulásra, a „HATÁRTALANUL!” elnevezésű program keretén belül „Tanulmányi kirándulás Székelyföldre” elnevezéssel. Az utazást az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatta, melyet szállásdíjra és útiköltségre fordíthattunk.

Ezt a pályázati lehetőséget a hetedikes diákoknak írta ki az Emberi Erőforrások Minisztériuma azzal a céllal, hogy a tanulók bővítsék a külhoni magyarsággal kapcsolatos ismereteiket, és betekinthesse a határon túl élő kortársaik mindennapi életébe.

Tematikus útvonal témája:

A Székelyföld kulturális és természeti kincseinek megismerése, a természet közeli állapot megtartásának lehetőségei. A hagyományos mg-i tevékenységek, a földrajzi adottságok, megismerése.

Előkészítő foglalkozás tervezett tematikája:

A Romániában, illetve Erdélyben élő magyarság létszáma, az államhatáron kívüli elhelyezkedés történelmi okai. Székelyföld legnagyobb települései, magyarságának története, jelene, a lakosság etnikai összetétele.

Határtalanul!

A tanulmányi kirándulás részletes programjának megbeszélése. A toleráns, kooperatív viselkedés szabályai.

„Határtalanul!”

Óravázlat

Előkészítő órák

Résztvevők: hetedikes diákok, kísérő pedagógusok

Időtartam: 4 óra

Idője: 2018.05.03.-05.07.

1. Általános tájékoztató a pályázattal kapcsolatos tudnivalókról, feladatokról

2. Tájékoztató a kirándulás programjával kapcsolatos tudnivalókról

Riskó Gábor

- A tanulmányi kirándulás programjának ismertetése
- A kirándulásról szóló tájékoztató lap kiosztása a tanulóknak
- Viselkedési normák, illemszabályok a kirándulás során

Eszközök: kivetítő, power point bemutató, tanári előadás, beszélgetés

2. Erdély történelme

Motiváció: Idézzük fel, mi az, amit már tudunk Erdélyről!

(történelemből, hon- és népismeretből, egyéb forrásból)

Ismeretbővítés:

- Erdély fogalma
- Erdély a magyarok megjelenése előtt - A magyarok megjelenése
- Erdély a középkori magyar királyságban - Erdély önálló fejedelemség
- A Habsburg Birodalomban

Határtalanul!

- A Magyarország határain túl élő magyarság létszáma, az államhatáron kívüli elhelyezkedés történelmi okai A Románia összlakosságának etnikai összetétele
Eszközök: kivetítő, térkép, tanári előadás

3. Erdély földrajza

Riskó Gábor – Pozsik Barbara

Ismeretbővítés:

- Erdély elhelyezkedése, domborzati viszonyai, vízrajza
- Növény- és állatvilága

Eszközök: kivetítő, térkép, tanári előadás

4. Erdély hagyományai

Kováts Lászlóné

Énektanulás: Népdal - A csitári hegyek alatt népdal (székely népdal)

Demjén Erzsébet

Mesehallgatás: A pletykás asszonyok (székely népmese)

- Erdély hagyományainak felidézése

Eszközök: interaktív tábla, youtube.hu, tanári előadás

Értékelő óra tervezett tematikája:

Erdélyben szerzett személyes tapasztalatok, élmények megbeszélése, áttekintése. Az utazás programjának értékelése, készített fotók, videók megtekintése. Az iskola érdeklődő tanulóinak, diákjainak bemutató előkészítése, megtartása.

Kötelező kommunikáció leírása, kommunikációs csatornák megnevezésével (pl. honlap, helyi újság):

A programot népszerűsítő bannert az iskola honlapjának nyitó oldalán 2018. júniusában elhelyezzük úgy, hogy az legalább 2018. december 31-ig elérhető legyen. Az utazásról szóló, szöveget, fotót és videofelvételt tartalmazó beszámolót szintén a honlapon közzétesszük oly módon, hogy az a honlap nyitó oldaláról legkésőbb a hazaérkezést követő 15. naptól legalább 2018. december 31-ig elérhető legyen.

Fakultatív programok bemutatása:

1. nap: - Nagyszalonta, Arany-relikviák megtekintése, - Kolozsvár, Mátyás lovas szobra, a város nevezetességei, - Gyergyócsomafalva, találkozás a testvériskola diákjaival, tábortűz (jó idő esten) mellett a helyi mondavilággal való ismerkedés

2. nap: - Gyergyócsomafalva, - Köllő Miklós Általános Iskola óralátogatás kis csoportokban: rajz, történelem, földrajz, informatika, matematika órákon; helyi népi gyerekjátékok kipróbálása, sportverseny, -

Látogatás a Borsos Miklós emlékházban rajzverseny, a rajzokból kiállítás készítése, a Maros-parton víztisztaság vizsgálata otthonról hozott eszközök segítségével, gyors tesztek elvégzése (ülepítés, PH, keménység, nitrát-tartalom). Mikroszkopikus méretű élőlények vizsgálata mikroszkóppal.

3. nap:

Székelyudvarhely, Farkaslaka – Tamási Áron emlékhelyek felkeresése, az író munkásságának ismertetése kiselőadásban. Székelyudvarhely – főtér

Különböző székely kapuk összehasonlítása, minták rajzolása, motívumok gyűjtése, Tamási Áron síremlékének megtekintése.

4. nap:

A Gyilkos-tó létrejöttének valósága és legendája. Séta a Békás szorosban, a II. világháború védvonalának felkutatása. - Parajd, Szováta Sóbánya: bányatúra, a sóvidék kialakulásának megismerése, a bányatörténeti múzeum megtekintése. Séta a Medve-tó körül, létrejöttének megismerése, só sziklák vizsgálata.

5. nap:

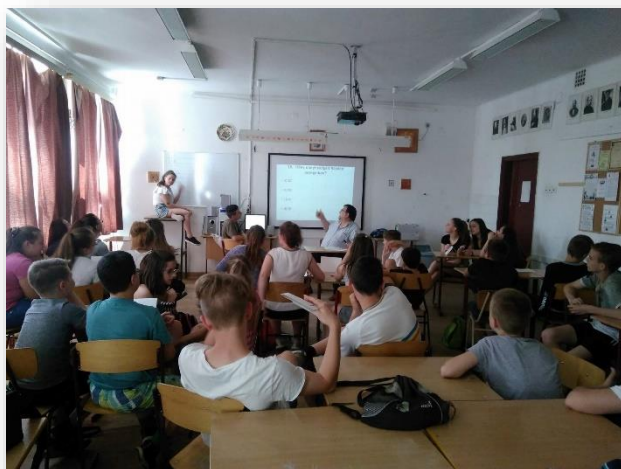
Hazautazás, közben megállás Tordán, a hasadéknál, a hasadék létrejöttének, legendájának felelevenítése és a valóság megismerése (geológia és valóság).

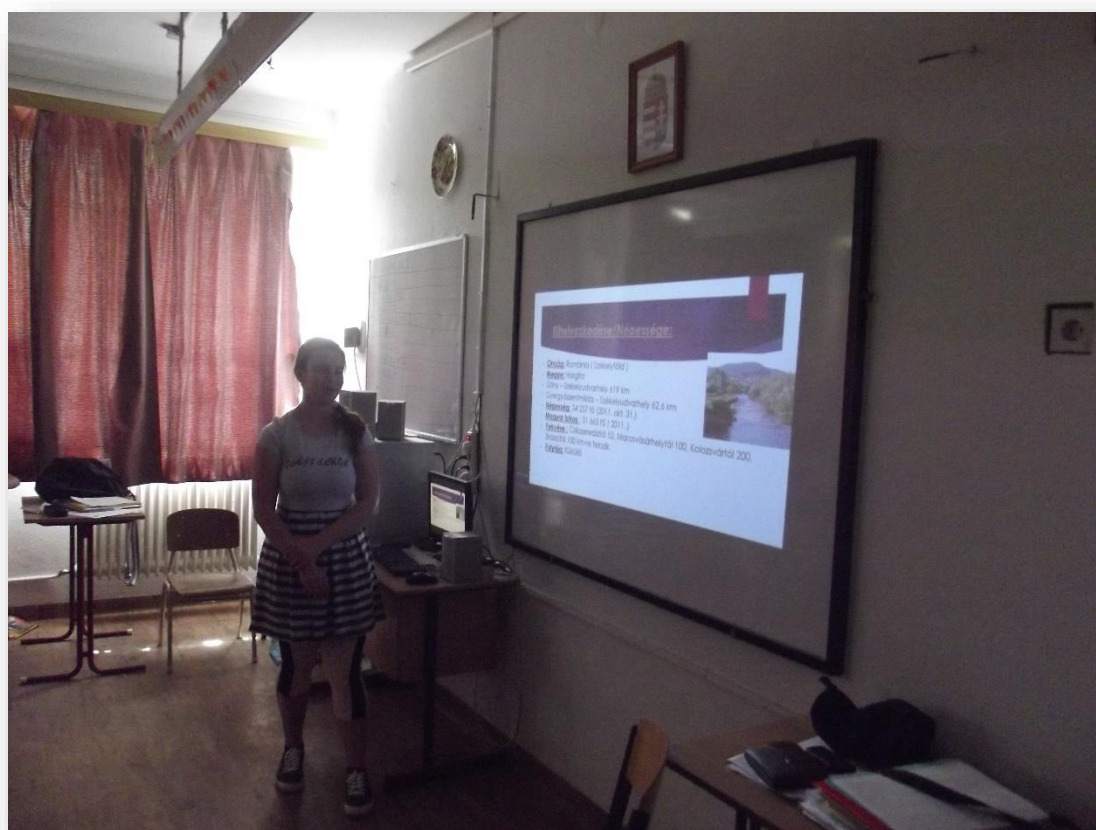
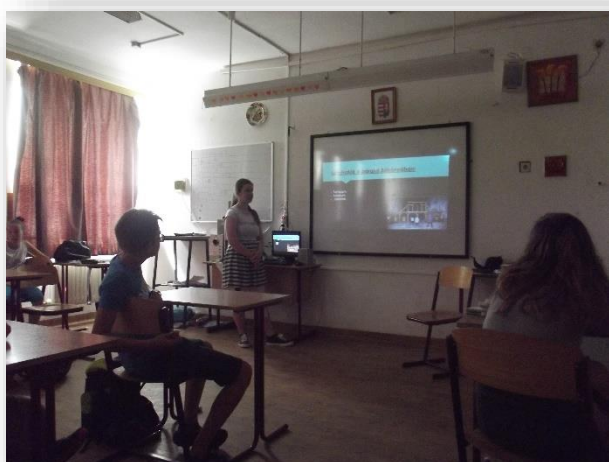
Az utazás előkészítő szakasza

Riskó Gábor tanár úr, mesélt az erdélyi magyarság történetéről. Osztályfőnöki órákon beszélt az Erdélyben élő magyarság létszámáról, az államhatáron kívüli elhelyezkedés történelmi okairól. Székelyföld legnagyobb településeiről, magyarságának történetéről, jelenéről, a lakosság etnikai összetételéről, a toleráns, kooperatív viselkedés szabályairól. Házi feladatként kapták, hogy az interneten nézzenek utána a Magyarország határain túl élő magyarság létszámának és elhelyezkedésének és ezek történelmi okainak.

„2018.05.07-én a gyerekekkel, kísérő pedagógusokkal, közösen szülői értekezletet tartottunk. Ezen ismertettük a kirándulás részletes programját, a viselkedési szabályokat.”

Az előkészítés része volt még hogy a tanulók rövid beszámolókat készítettek a meglátogatandó tájakról, városokról, nevezetességekről. Ezt a 7. b osztályos tanulók vállalták magukra.

Készülődés a kirándulásra

ELŐZETES FELADATOK:

- A tanuló csoportok önállóan készültek fel a kirándulás alkalmával érintett nevezetességekre, hírneves emberek bemutatására
- A választott kísérleteket helyben kipróbálták a tanulók,
- bemutatták osztálytársaiknak,
- összeszedték a hozzávaló eszközöket és előkészítették a kiutazáshoz.
- Programmal és előadásokkal készültünk a fogadó iskolának.
(Gyergyócsomafalva, Köllő Miklós Általános Iskola)
- Szülői értekezleten a tervezett program bemutatása

A program

AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
TÁMOGATÁSÁVAL

HAT-17-01 - HATÁRTALANUL! Program Tanulmányi kirándulás
hetedikeseinek
Tanulmányi kirándulás Székelyföldre

Útinapló

Demjén Erzsébet: Erdélyi kalandjaink

A *Határtalanul!* nemzeti összetartozást támogató program jóvoltából abba a kiváltságos helyzetbe kerültünk, hogy a Dányi Széchenyi István Általános Iskola 35 tanulója, egy maroknyi lelkes szülő és 3 kísérőtanár, Riskó Andrea, Riskó Gábor és Demjén Erzsébet, öt vidám, élményekben gazdag napot tölthettünk Erdélyben.

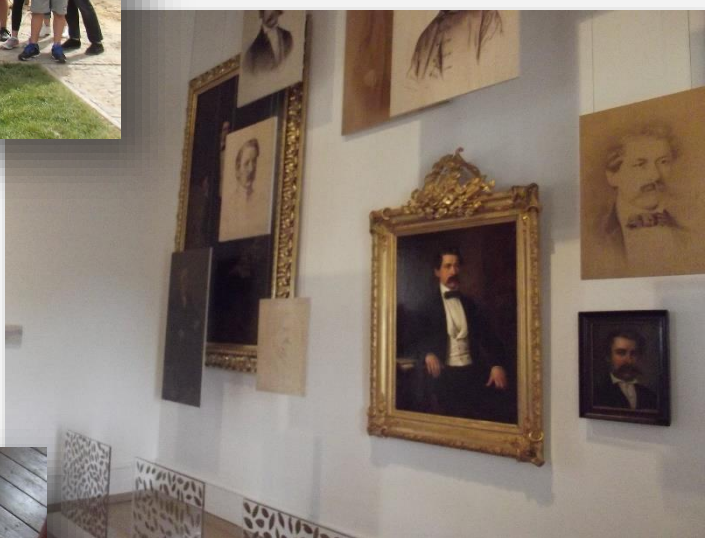
Kirándulásunk első napja Tanulmányi utunk a hajnali órákban indult, s lázas

előkészület, szervezés előzte meg. Az utazás minden perce jó hangulatban telt. Magyarország határait átlépve mindenkit magával ragadott az erdélyi táj szépsége. Kultúrsoikk volt minden megálló, pihenő, főként a külhonban még nem járt tanulók számára.

Első megállónk **Nagyszalonta** volt, ahol Arany János szülőházát és emlékmúzeumát kerestük fel. Visszautaztunk az időben a korhű berendezési és használati tárgyak láttán. A helyi tárlatvezető történetei, Arany életének kevésbé ismert momentumairól, mindenki figyelmét lekötötték.

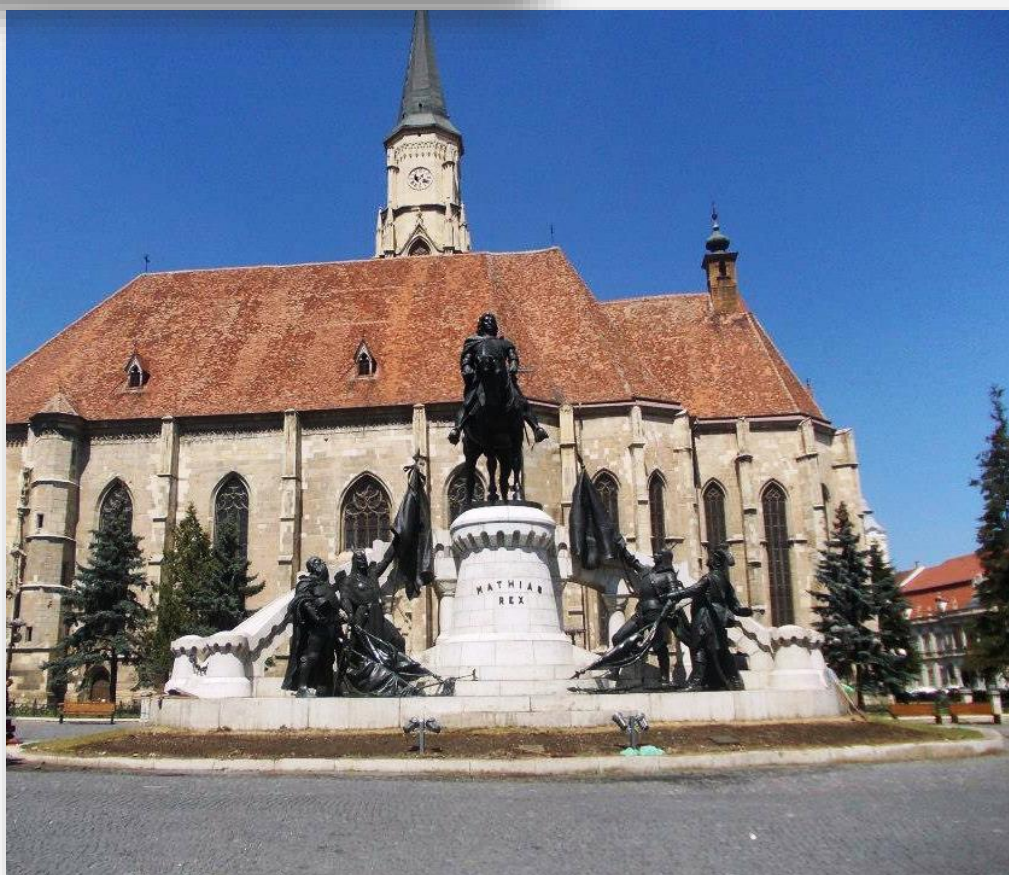

A Királyhágó volt a második megállónk, ahol a lenyűgöző panoráma, a Kárpátok friss levegője, a fákból, hegyekből sugárzó őserő hozta meg a valódi erdélyi hangulatot. Igazi felüdülés volt ez a hosszú út közben.

Kolozsvár, Mátyás lovas szobra, a város nevezetességei,

A nap végére, vacsoraidőre értünk szálláshelyünkre. Megfáradva, de lelkesen fogadtuk **Gyergyószentmiklóson** a házias, finom, székely ízeket.

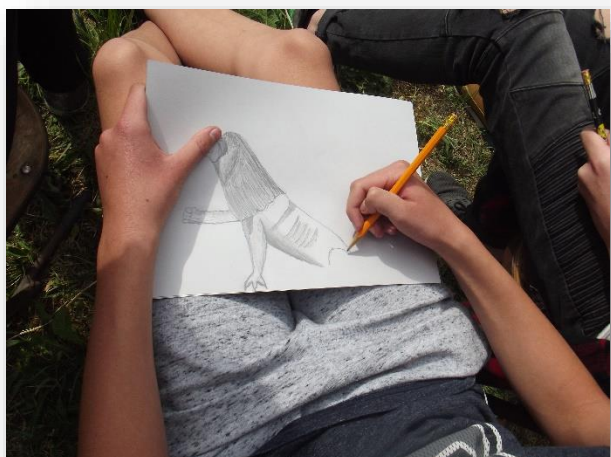

Kirándulásunk második napja **Gyergyócsomafalván**, Dány testvértelepülésén telt. A Köllő Miklós Általános Iskola igazgatója, Antal Teréz, szívélyes fogadtatásban részesített bennünket. Tanulóink hamar megbarátkoztak a helyi gyerekekkel. Több kisebb csoportra osztva óralátogatásokon vettünk részt, majd bekapcsolódtunk az intézmény katasztrófavédelmi gyakorlatába. Földrengés szimuláció, elsősegélynyújtás és tűzoltás is volt a palettán. Ezt követően néptánc és népdal előadások kerültek megrendezésre az iskola dísztermében, mindkét fél részéről. Tehetségesebbnél tehetségesebb fiatalok szórakoztatták az egybegyűlteket. Kis pihenő után a fiúk az iskola udvarán lévő focipályán, a lányok a tornateremben vívtak barátságos futballmérkőzéseket. Az iskola területét elhagyva egy hosszú, Maros-menti sétán vettünk részt. Kilátogattunk a Gyergyócsomafalva külterületén fekvő, helyi rendezvényeknek teret adó csúrházhoz és vízmintát is gyűjtöttünk a Marosból. Megtekintettük a **Borsos Miklós Emlékházat**, mely a híres erdélyi

származású szobrásznak állít emléket. Egyik alkotását alaposan megvizsgálva rajzversenyt szerveztünk. Gyönyörű grafikák születtek. A békés környezetben sor került a Maros vízének mikroszkopikus vizsgálatra is.

Tanulmányi kirándulásunk harmadik napja az ámulatba ejtő **Parajdi Sóbánya** meglátogatásával indult. A monumentális belmagasság, a jótékony hatású, tömör só illat, a jól kiépített sóbarlang pillanatok alatt a fiatalok egyik legszimpatikusabb kirándulóhelyévé vált.

A parajdi sóhát és sóbánya Erdély egyik leglátogatottabb vidéke. A 6502 (2011-es népszámlálás szerint) lakosú Parajd község léte a sóbányászathoz és a fakitermeléshez kapcsolódik. A környék sötömbjei már a római időkben is ismertek voltak, akkoriban is folyt ott a bányászat, külön „kancellár” volt kinevezve a munka irányítására. Sótartalékaival elláthatná több száz éven át Európát. Napjainkban többféle látványossággal és szórakozási lehetőséggel várja az odalátogatókat.

Parajdi sóhát és sóbánya

Szováta – Medve-tó

A mélyből a magasba törve a **Medve-tó** körüli túra volt napunk következő színtere. A világ legnagyobb heliotermikus tavának alakja kiterített medvebőrre emlékeztet, sós vize akár 80 °C-os is lehet.

A világ legnagyobb heliotermikus tava. Sókarszton jött létre 1875-ben. Alakja kiterített medvebőrre hasonlít, ezért Medve-tó a neve. Sótartalma a felszínen 100 g/l, mélyebben ennek a kétszerese, háromszorosa. Vize a helioterm jelenség következtében 35°C-ra is felmelegszik. A nagy sűrűségű sós víz fölé a beömlő patakok néhány cm-es, kisebb sűrűségű édesvíz-réteget hoznak létre, és ez az üvegházhatás miatt megátolja a sós víz felszínre kerülését és lehülését. Vízét meddőség, valamint reumatikus és gyulladásos betegségek kezelésére használják.

Farkaslaka, Tamási Áron szülőfaluja volt az ezt követő célállomásunk. Megcsodáltuk emlékhelyét, megállapítottuk, az Ábel-trilógiát a magyarság apraja-nagyja nagy kedvencként tartja számon, igazi zarándokhellyé téve a kis falut.

Továbbutazva a **Szejkefürdőn** lévő Szabadtéri Székelykapu Múzeumhoz értünk. Ámulatba ejtő látvány volt az egymás után sorakozó kézműves remekek sokasága, melyek alatt áthaladva Orbán Balázs 19. századi híres író, néprajzi gyűjtő, fotográfus, országgyűlési képviselő, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának síremlékéhez jutottunk.

A **székelyudvarhelyi Szoborparkhoz** érve 13 magyar király, író és történelmi személyiség mellszobrában merültünk el.

Aznapi utunk utolsó színtere a nagy tiszteletnek örvendő, békét és megnyugvást sugalló csíksomlyói kegytemplom és kolostor volt, mely az 1830-as megépülése óta sokat változott, mégis megőrizte eredeti gótikus jellegét.

Az Erdélyben töltött negyedik napunk délelőtti megállója a Békás-szoros volt.

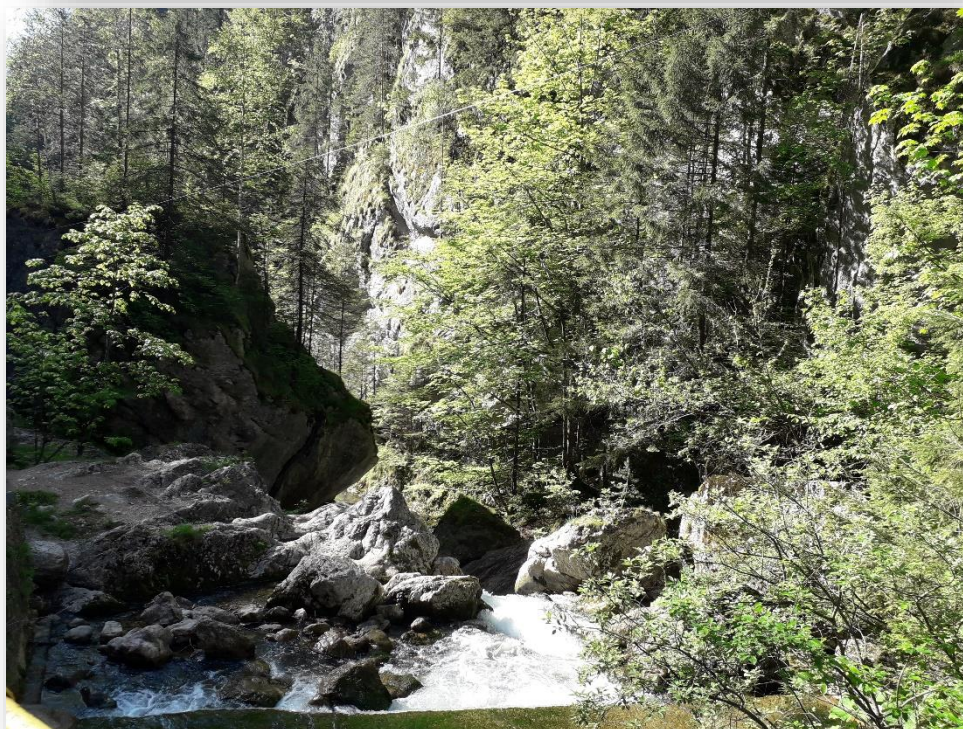
Ez a tektonikus eredetű szurdokvölgy a Hagymás-hegységben égis nyúló kőfalaival tárult elénk. A Nagyhagymás Nemzeti Park gyöngyszemét barlangok tarkítják, csobogó patak övezi. Kicsi és nagy ámult-bámult a látottakon.

Gyilkos-tó és Békás-szoros

A Gyilkos-tó és a - Békás patak által vájt - Békás-szoros a Keleti-Kárpátokban található, a Hagymás-hegységben.

A Gyilkos-tó Románia egyik legfestőibb és vadregényesebb tava. A tó sajátosságát és varázsát a keletkezésekor elárasztott fenyőerdőből visszamaradt, fenyőcsonkokkal teletűzdelt, zöldes árnyalatú vízfelület adja meg, az északon magasló Kis-Cohárd 1344,5 m magas sziklatömbjével.

A szorostól a Gyilkos-tóhoz indultunk. A tóhoz érve hegyekkel ölelt, völgyben fekvő, fenyvesekkel árnyékolt, mélyzöld csodát láttunk.

A mellette álló **Kis - Cohárd** megmászása után tárult elénk az igazi panoráma, mely életre szóló emlékké vált.

Fel sem ocsúdva az eddig látottakon, a Gyimesi-hágón áthaladva, a **Gyimesbükknél** fekvő ezeréves határhoz siettünk.

Megemlékeztünk a magyarság nemzeti összetartozásáról, a magyar-magyar kapcsolatok ápolásának fontosságáról. Ott járva felkerestük a **dányi zarándokok keresztfáját** is.

Kirándulásunk utolsó, ötödik napja, egyben haza utunk reggele köszöntött ránk. Fájó búcsút véve vendéglátóinktól ismét buszra szállt a lelkes csapat. Hosszú utunk alatt még új élmények után kutatva a Tordai-hasadék megszemlélésére tettünk próbát. A mészkőhasadék a Torockói-hegység ékszerdoboz. A vulkáni alkotás bércfalai közötti túra üde színfoltja volt a napunknak.

Tordai-hasadék

Erdélyben kevés természeti látvány vonz annyi turistát, mint a **Tordai-hasadék**. Tudni kell azt, hogy a Hasadék nem Tordán van, hanem több (7–10) kilométerre a várostól.

Erdélyi tanulmányutunk öt napja alatt megismerkedtünk a vidék számos, híres alakjával. Feltérképeztük a Kárpátok hegyes-völgyes vidékét, vadregényes tájakat, szerpentinek utakat, mély szakadékokat és felhőig érő csúcsokat láttunk. Gyalogtúrák sokasága erősítette állóképességünk. Sok-sok életre szóló barátság kötött. Több kézműves vásárból szereztük be maradandó emléktárgyainkat és részesei lehettünk a méltán híres székely vendégszeretetnek.

Mindezen élmények sokaságáért mély hálánkat fejezzük ki a szervezők, közreműködők, támogatók irányába.

- A Dunakeszi Tankerületnek: Eich László Tankerületi igazgatónak
- A Dunakeszi Tankerületnek (Hajduk Rékának), aki a pályázat lebonyolításában nyújtott nagy segítséget
- Gódor Lajosné Polgármester Asszonynak
- Márton László Gyergyócsomafalva Polgármester Úrnak
- Podmaniczky Ágnes intézményvezetőnek (kapcsolattartó)
- Demjén Erzsébet pedagógusnak
- Riskó Andrea pedagógusnak
- Riskó Gábor pedagógusnak
- Szülőknek
- A Dányi Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtárnak (ajándék)
- Csekéné Valkony Andreának, aki ajándék DVD-t készített a bemutatkozáshoz (Iskolánkról)
- Bajkó Antal Gyergyószentmiklósi Filó panzió tulajdonosának a szállás és étkezés megszervezéséért
- Köllő Miklós Általános Iskola igazgatójának, Antal Teréznek, pedagógusainak, diákoknak, akik emlékeztetessé tették a Székelyföldi kirándulásunkat, tanulóink és kísérőik számára.

Demjén Erzsébet

a Dányi Széchenyi István Általános Iskola pedagógusa

Értékelő szakasz

Gyerekszáj:

„Köszönjük szépen a HATÁRTALANUL pályázatnak a lehetőséget, hogy elmehettünk ilyen gyönyörű helyekre, és megismerhettünk számos híres ember szülőházát, láthattunk emlékhelyeket és a csodaszép vidéket. Köszönjük Tanárainknak is, akik egy héten át kibírták hangoskodásainkat, a türelmüket, hogy megírták a pályázatot, és lehetőséget kaptunk, hogy elutazzunk Erdélybe. Mindenki szívesen maradt volna még tovább, de sajnos nem lehetett, mivel iskolába kellett jönnünk. 2018. május 17-én értékelő órát tartottunk, ahol rendszereztük a látottakat és kirándulásunk minden pillanatát újra képzeletben együtt átéltük. Feltettük iskolánk „face” oldalára is az együtt kiválogatott képeket, hogy ne csak mi, hanem iskolánk többi tanulói, dolgozói és szülei, és a község lakói is élményhez jussanak képeink által.

https://www.facebook.com/pg/1967szept.21/photos/?tab=album&album_id=1259480324184718

Nemzeti összetartozás napja–június 4.

Az elkészült élménybeszámolók bemutatása 2018. június 4-én kerül megrendezésre iskolánk tornatermébe, **Nemzeti összetartozás napja** alkalmából. Erre a bemutatóra izgatottan készülünk, hiszen meghívjuk volt és jelenlevő tanárainkat, Dány község Polgármester Asszonyát és szüleinket is.